KOBİ'ler Uluslararası Piyasalara Açılacak

Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ile Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) arasında bilgi ve tecrübe paylaşımı, ortak organizasyonlar gerçekleştirilmesi konularını kapsayan işbirliği protokolü, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nda düzenlenen törenle imzalandı.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) ile Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) arasında işbirliği öngören protokolün imza töreni, Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, DEİK İcra Kurulu Başkanı Rona Yırcalı ve KOSGEB Başkan Vekili Mustafa Kaplan'ın katılımıyla gerçekleştirildi.

Törende yaptığı konuşmada, söz konusu protokol ile KOBİ'lerin, uluslararası piyasalara açılmasını sağlamayı, rekabet güçlerini artırmayı ve ekonomik krizlere karşı dayanıklı hale getirilmesini amaçladıklarını belirten TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, DEİK'in ulusal KOBİ stratejisi kapsamında, ülke ekonomisinin lokomotifi konumundaki KOBİ'lerin küresel piyasalarda etkin bir şekilde iş yapabilmesi için çalışmalar yürüttüğünü anlatarak şunları söyledi: "TOBB, KOSGEB, TÜBİTAK ile Halk Bankası ortak projesi olan ve yirmi ilde düzenlenen KOBİ Bilgi ve Eğitim Fuarları ile KOBİ'lerimizi küresel iş yapma biçimleri, yeni pazarlar ve iş fırsatları konusunda bilgilendirmiştik. 2008'de işlerlik kazandırılan DEİK Oda Temsilciliği Sistemi ile de yirmi beş ilde otuz bir ticaret ve sanayi odasında DEİK temsilcisi görev yapmaya başladı. DEİK, böylece ülkemizin her tarafında bulunan KOBİ'lerle daha kolay etkileşim içine girmektedir."

Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, DEİK İcra Kurulu Başkanı Rona Yırcalı ve KOSGEB Başkan Vekili Mustafa Kaplan.

DEİK VE KOSGEB'İN GERÇEKLEŞTİRECEĞİ ÇALIŞMALAR

DEİK-KOSGEB İşbirliği Protokolü ile KOBİ'lerin uluslararası piyasalara açılmasını sağlamayı, rekabet güçlerini artırmayı ve ekonomik krizlere karşı dayanıklı hale getirmeyi amaçladığını ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, KOBİ'lerin teknik, ticari, finansal ve ortak yatırım konularında yurt dışındaki işletmelerle işbirliği kurmalarına ve uluslararası iş bağlantıları yapmalarına katkıda bulunmayı hedeflediklerini belirtti. Bu işbirliği ile DEİK'in İş Konseyleri ve dış pazarlardaki deneyiminin, KOSGEB'in de KOBİ alanındaki deneyimlerinin birleştirilerek, KOBİ'lerin ihracat payının arttırılacaklarını söyleyen Hisarcıklıoğlu, bu hedef doğrultusunda önümüzdeki dönemde şu çalışmaları yürüteceğini açıkladı:

"DEİK ile KOSGEB arasında bilgi ve tecrübe paylaşımı yapılacak. KOBİ'lerin dış ilişkiler, dış ticaret ve yatırımlarla ilgili konulardaki bilgi birikimlerinin artırılması amacıyla eğitim programları, toplantı ve organizasyonlar düzenlenecek. KOBİ'lerin ulusal ve uluslararası fonlardan azami düzeyde yararlanmalarını teminen ortak projeler sunulacak. Türkiye içi ve dışındaki heyet ziyaretlerinde ortak organizasyon düzenlenecek. KOBİ'lerin ticaret hacminin artırılmasına yönelik olarak, başarı ile uygulanmakta olan modellerin ülkelerarası aktarımında ortak hareket edilecek. DEİK bünyesinde faaliyet gösteren İş Konseyleri'nin imkânlarından KOBİ'lerin daha fazla yararlandırılması sağlanacak. KOSGEB veri tabanında yer alan işletmelerin DEİK İş Konseyleri'ne üyeliği cazip hale getirilecektir."

KOBİ'LER İŞLERİNİ BÜYÜTMEK ZORUNDALAR

Türkiye'nin bir KOBİ deryası olduğunu, her yıl kapanan şirketten birkaç kat daha fazla yeni şirket kurulduğunu, ancak bu şirketleri büyütmek ve daha ileri götürmede başarısız olunduğuna işaret eden TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu bu konuda sorunun kaynağını şöyle anlattı:

"Dinamik ve esnek iş yapımız sayesinde başlangıçta hızlı birkaç adım atıyoruz. Ama sonra, yeterli büyüklüğe ulaşamayan şirketlerimiz, verimli çalışamadıklarından dolayı, artan dış rekabet karşısından ayakta duramıyor veya kayıt dışına kayıyor. Son verilere göre ülkemizde bir milyon 176 bin işyeri bulunuyor, ancak bunların yüzde 76'sı üç kişi veya altında çalışana sahip. Yüzde 85'inde ise on kişinin altında çalışan bulunuyor. Büyük tabir edeceğimiz, yüz kişiden daha fazla çalışana sahip işyeri sayısıysa, ancak on bin 700 adettir, yani toplam işyerlerinin sadece binde dokuzudur. İhracatçı firma sayımızın 47 bine ulaşmasından gurur duyuyoruz, ama 132 milyar dolara ulaşan ihracatımızın yüzde 70'ini sadece bin firma yapıyor. KOBİ'lerimizin yüzde ellisiyse hiç ihracat yapmamıştır."

Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve DEİK İcra Kurulu Başkanı Rona Yırcalı.

Günümüzün ağırlaşan küresel rekabet şartları altında, KOBİ'ler ile girişimcilerin kendilerini dönüştürme yeteneğine sahip olmayı sağlayamamasını, rekabet gücünün zayıflaması olarak ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Artık küresel iş yapan daha fazla Türk şirketi görmek istiyoruz. Bu yüzden de şirketlerimiz, KOBİ'lerimiz işlerini ve ölçeklerini büyütmek zorundadır. Şirketlerimizin büyüyebilmesi için önce finansmana ihtiyaçları var. Büyük kalabilmek için de, kurumsallaşmaları gerekiyor" diyerek mecliste görüşmeleri başlayan ve şirket birleşmelerini teşvik eden yeni ticaret kanunu en kısa zamanda yasalaşması gerektiğinin altını çizerek bu doğrultuda yapılması gerekleri şu cümlelerle dile getirdi:

"Yurtiçi kredi mekanizmasının yavaşlamasını önlemek üzere, kredi garanti sistemi yaygınlaştırılmalıdır. Şirket birleşmelerini özendirecek mali düzenlemeler de hızla tamamlanmalıdır. Ve beklide en önemlisi, Sanayi ve Ticaret Bakanlığımızla birlikte yürüttüğümüz sanayi envanteri sistemi baz alınarak üzerinde çalışılan yeni yatırım-teşvik sistemi bu yıl uygulamaya geçmelidir."

SVERGI VE SSK BORCU OLANLAR DA KOSGEB'DEN KREDI ALABILECEK

Törende konuşan Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan, istihdam konusunda yapılan beş puanlık indirimin işletmeler tarafından önemli şekilde kullanılmaya başlandığını belirtti. Bu konuda rakamlar veren Bakan Çağlayan, geçen yılın Ekim ayında beş puanlık indirimden yararlanan işletme sayısının 297 bin ve gerçekleştirilen indirim tutarının da 201 milyon 44 bin 630 YTL olduğunu söyledi. Çağlayan, geçen yılın Kasım ayında söz konusu indirimden yararlanan işletme sayısının da 577 bin 598, yapılan indirim tutarının da 240 milyon TL olduğunu belirtti. Ekonomi Koordinasyon Kurulunda (EKK) mevcut işletmelerin istihdamının korunması ve işten çıkarmaların önüne geçilmesi amacıyla Kısa Çalışma Ödeneği uygulamasından daha geniş şekilde işletmelerin yararlanması konusunda bir çalışma yapıldığını belirten Çağlayan, Kredi Garanti Fonu'nun da çalışmalarını sürdürdüğünü, ancak buna ilave olarak yeni kredi garanti sistemiyle ilgili bir takım çalışmaların şu anda bakanlığının ve hükümetin gündeminde olduğunu söyledi. Çağlayan, bankalarla, reel sektör arasında mevcut krediler konusunda problemlerin yaşandığı bir ortamda bu çalışmanın son derece önemli açılım getireceğini söyledi.

KOSGEB kredilerinden faydalanma konusunda özel sektörden haklı bazı şikâyetler geldiğini belirten Çağlayan, özellikle vergi ve SSK borcu bulunan işletmelerin bu kredilerden yararlanmada sıkıntı yaşadıklarına ilişkin şikâyetler bulunduğunu bildirdi. Çağlayan, "Bugün

itibariyle gerek SSK, gerek vergi konusunda KOSGEB kredilerinden borcu olup yararlanamayanlar oradaki mahsuplaşma imkânı ve yeniden yapılanmayla artık KOSGEB kredilerine daha rahat erişilebilecek" dedi. 2008 yılı içerisinde KOSGEB kaynaklarından 1,6 milyar YTL destek sağlandığını belirten Çağlayan, 2009 yılı içerisinde bunun yüzde ellisinden daha fazla bir kaynağı işletmelere kullandırmayı hedeflediklerini belirtti. Çağlayan bu konudaki çalışmaların ise devam ettiğini açıkladı.

TEŞVİKLERİN İÇERİĞİ

Teşviklerin uygulanmasında hep rasyonellikten bahsedildiğini anımsatan Bakan Çağlayan, ellerindeki kıt kaynakların en doğru, verimli ve iyi şekilde kullanımını sağlayacak olan Girişimci Bilgi Sistemi veri setine sahip olduklarını anımsattı. Bu noktada Hazine Müsteşarlığıyla, ilgili Bakan ve Teşvik Uygulama Genel Müdürlüğüyle bir dizi toplantılar yaptıklarını belirten Çağlayan, sektörel, bölgesel ve proje bazlı yeni teşvik sistemini en geç bu ay sonuna kadar çıkaracaklarını söyledi.

Konuşmasında soruları da yanıtlayan Bakan Çağlayan, gazetelerde teşvikle ilgili bazı haberler bulunduğu ve teşviklerin bölgesel ve sektörel değil, il bazında hangi sektörlerin destekleneceğini kapsadığının hatırlatılarak bunun doğruluk derecesinin sorulması üzerine, ne kendisinin ne de Bakan Mehmet Şimşek'in bu konuda beyanı olmadığını belirten Çağlayan şu açıklamayı yaptı:

"Arkadaşımız kendileri yazmışlar. Nereden almışlar bilemiyorum. Şu anda gelmiş olduğumuz nokta bölgesel, sektörel ve proje bazlı bir yeni teşvik sisteminin uygulanmasıdır. Bu konuyla ilgili geçmiş dönemlerdeki eksiğimiz Girişimci Bilgi Sistemi. EKK'de bu konu görüşülmeden benim herhangi bir şey söylemem doğru olmaz, söz konusu da olmaz zaten. Özellikle EKK'de son şekliyle ilgili gerek hazine, gerek Sanayi ve Ticaret Bakanlığıyla geldiğimiz son noktadaki çalışmalarımızı sayın Başbakanımıza konuyu arz ettikten sonra sizlerle paylaşacağız. Tekrar ifade ediyorum. Bölgesel, sektörel ve proje bazlı bir teşvik sistemini inşallah bu yıl itibariyle hayata geçirmiş olacağız."

Bir diğer gazetecinin şirket birleşmelerinin teşvik edilmesi amacıyla yapılacak vergi ve SSK desteğiyle ilgili ayrıntı sorması üzerine de Bakan Çağlayan, şunları söyledi:

"Bunu aslında Esnaf ve Sanatkâr, Değişim, Dönüşüm Destek Eylem Planı'nı geçen haftalarda EKK'de görüştük. EKK'de da özellikle esnaf ve sanatkârların birleşmesi konusunda somut öneriler getirdik. Ancak bununla ilgili kurumlar arasındaki temas ve çalışmalar devam ediyor. Bunun yanı sıra KOBİ'lerimizin ölçeklerini büyütmeleri noktasında birleşmeleri noktasında Türk Ticaret Kanunu'nun bünyesindeki hükümlerin dışında ayriyeten yine altını çiziyorum orta ve uzun vadede hemen bugünden yarın olacak bir çalışma değil. Orta ve uzun vadede şirket birleşmelerinin ölçek büyütmelerinin, şirketlerin bir araya gelmesi noktasında vergi ve SSK'yla ilgili bir takım çalışmaları biz bakanlık olarak eylem planı içerisinde hazırlıklarını yapıyoruz. Bunlar tabi belli bir noktaya geldiği, olgunlaştığı noktada bunu öncelikle EKK'deki ilgili bakan ve bakanlıklarımızla görüştükten sonra tabii ki bunlar bir şekil alacak. Ancak Türkiye'nin böyle bir ihtiyacı olduğunu ve bunu her fırsatta tekrar ettiğimizi söylemek istiyorum."

KOBİ'LERLE ULUSLARARASI KÖPRÜ KURULACAK

DEİK İcra Kurulu Başkanı Rona Yırcalı, KOBİ'leri ilgilendirmesi dolayısıyla KOSGEB ile imzalayacakları protokolün son derece önemli olduğunu belirtti. DEİK'in çalışma şekli konusunda bilgi veren ve bu kapsamda KOBİ'lerin önemine işaret eden Yırcalı, "Ekonomik hayatımızın yüzde 99'una yakınını karşılayan bu kuruluşlarımızın zayıf yönleri de var. Bir kriz şartları altında çok etkileniyorlar ve sonra toparlanmaları zor oluyor. Dünya ve Türkiye içindeki pazarlara ulaşmaları zor oluyor. Ar-ge'den tam nasiplerini alamıyorlar. Finansman imkânlarından tam faydalanamıyorlar. Dolayısıyla bu protokol bizim için önemli" diye konuştu. Türkiye'nin her tarafındaki KOBİ'lere, yurt dışında olan ekonomik gelişmeler konusunda bilgi verdiklerini anlatan Yırcalı, şunları söyledi: "Yurt dışındaki gelişmelerle onların sektörleri ve onların bölgelerindeki gelişmeler arasında bir köprü vazifesi görmeye çalışıyoruz. Türkiye'nin çeşitli bölgelerine dağılabilmek için odalarımızla bunu yapmaya çalışıyoruz. Mesela ilk etapta yirmi beş ilde otuz bir odamızdan birer temsilci seçerek DEİK'e getirdik. DEİK'i onlara anlattık. Bunlar bölgelerindeki oda ve borsalara döndükleri zaman oradaki KOBİ'ler başta olmak üzere DEİK'i anlatıyorlar. Bu şekilde bölgedeki KOBİ'lerle bir köprü kuruyoruz ve onların yurt dışına açılmalarını sağlamaya çalışıyoruz."

Yırcalı, ikinci etapta bu çalışmalarını sınır bölgelerindeki illerde yapacaklarını oradaki KOBİ'lere de hizmet vereceklerini söyledi.

KOBİ'LERİN IHRACATTAKI PAYI ARTACAK

KOSGEB Başkan Vekili Mustafa Kaplan da DEİK ile yapacakları işbirliği protokolü ile her iki kurumun güçlü yanlarını bir araya getirmeyi, KOSGEB'in uluslararası işbirliği desteklerinin etkinliğini artırmayı, DEİK hizmetlerinin KOBİ'lere daha etkin bir şekilde ulaştırabilmesini sağlamayı ve KOBİ'lerin ihracattaki paylarının artırılmasının hedeflendiğini söyledi. DEİK ile varılan anlaşma sonucunda DEİK hizmetlerinden KOSGEB veri tabanındaki işletmelerin özel bir indirimle yararlanabileceklerini belirten Kaplan, bu indirimin KOBİ'lerin DEİK'e olan ilgilerini de artıracağını belirtti. Kaplan, küresel mali kriz nedeniyle önümüzdeki dönemde KOBİ'lerin temel problemi olarak karşılaşacakları pazar daralması ve yeni pazarlar bulunması noktasında büyük kakı sağlayacak olan bu işbirliğinin aynı zamanda 2009 yılı ile birlikte oluşturmayı planladıkları yeni destekleme modelinin de ana eksenlerinden birini oluşturacağını ifade etti. Konuşmaların ardından DEİK ile KOSGEB arasında işbirliği öngören protokol imzalandı.